

Titel: Udrag fra Journalen AA

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K17", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K17*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Jette Knudsen; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2000 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-aa-kom-shoot-aa-366.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K17

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **Vexelvirkningen** : den gensidige indvirkning, et alm. begreb i den ty. idealisme i diskussionen om kausalitet, hvor årsag og virkning opfattes som et forhold, der påvirker, vekslende indvirker på hinanden. Hos Kant (41,31) er 'vekselvirkning' en relationskategori, jf. tredje analogi »Grundsatz des Zuegleichseyns, nach dem Gesetze der Wechselwirkung oder Gemeinschaft«, hvor Kant indledningsvis skriver: »Alle Substanzen, so fern sie im Raume als zugleich wahrgenommen werden können, sind in durchgängiger Wechselwirkung«, *Critik der reinen Vernunft*, 4. udg., Riga 1794 [1781], ktl. 595, s. 256. Hos Hegel (42,1) er 'vekselvirkning' en af refleksionskategorierne, jf. *Enzyklopädie der philosophischen Wissenschaften im Grundrisse*, udg. af L. v. Henning, bd. 1-3, Berlin 1840-45 [1817], ktl. 561-563; bd. 1, »Die Logik«, § 155-158, i *Georg Wilhelm Friedrich Hegel's Werke. Vollständige Ausgabe* bd. 1-18, Berlin 1832-45 (forkortet *Hegel's Werke*); bd. 6, s. 307-311 (*Jub.* bd. 8, s. 345-349), og *Wissenschaft der Logik*, udg. af L. v. Henning, bd. 1-2, Berlin 1833-34 [1812-16], ktl. 552-554; bd. 1,2, i *Hegel's Werke* bd. 4, s. 239-243 (*Jub.* bd. 4, s. 717-721). I da. sammenhæng blev 'vekselvirkning' som en del af kausalitet behandlet af J.L. Heiberg i *Grundtræk til Philosophiens Philosophie eller den speculative Logik*, Kbh. 1832, § 122-124, s. 74-77.

I trykt udgave: Bind 17 side 41 linje 5